

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
กระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Effectiveness of Instructional Management through the Thailand Qualification
Framework on Educational Quality Assurance Management
Course Outlined in Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University

ปทุมพร เปี้ยถนอม

Patumphorn Platanom

E-mail: p.piatanom@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนกระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาภาค 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 29 คน ที่ได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาวเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ; ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน

Abstract

The purpose of this research was to investigate the effectiveness of instructional management through the Thailand Qualification Framework on Educational Quality Assurance Management course outlined by five domains of the Thailand Qualification Framework, including ethical and moral; knowledge; cognitive skills; interpersonal skills and responsibility; and numerical analysis, communication and

information technology skills. The study population was 29 students of the Bachelor of Education, enrolled in Educational Quality Assurance Management course during the second semester in the academic year 2017, obtained from the purposive sampling method. The instrument used in this study was an effectiveness questionnaire inquiring about learning in Educational Quality Assurance Management course during the second semester in the academic year 2017. The Cronbach's alpha was used to calculate the questionnaire's reliability. The coefficient value of the entire questionnaire was 0.88. Arithmetic mean, and standard deviation were used to analyze data.

The finding of this research found that the effectiveness of instructional management through the Thailand Qualification Framework on Educational Quality Assurance Management course outlined, the total and four domains, the ethical and moral; knowledge; cognitive skills; numerical analysis, communication and information technology skills were at high level except the interpersonal skills and responsibility was at highest level.

Keywords: Thailand Qualification Framework; Effectiveness of Instructional Management

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อนำความรู้ความสามารถไปเสริมสร้างความเจริญงอกงามของสังคม การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและสนองตอบความต้องการของผู้เรียนและสังคม บัณฑิตผู้จบการศึกษาควรมีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติให้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนดและตามความคาดหวังของสังคม การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสม จึงมีความจำเป็นต้องมีการประเมินประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) เป็นไปตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (คุรุสภา, 2556) และเป็นไปตามอัตลักษณ์การผลิตครูของสถาบัน ที่กำหนดให้การจัดการเรียนการสอนต้องจัดให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

กระบวนการวิชาการบริหารจัดการประกันคุณภาพการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสร้างมาตรฐานคุณภาพของการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษา รูปแบบที่ใช้ในการประกันคุณภาพและการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความหมาย ประโยชน์ และกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพกับมาตรฐานทางการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติในแต่ละระดับทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินการให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (ปทุมพร เปี้ยถนอม, 2561) นอกจากนี้กระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกัน

คุณภาพการศึกษา ยังสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูด้านมาตรฐานความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในห้องเรียนสาระความรู้ประเด็นการประกันคุณภาพการศึกษา (คุรุสภา, 2556) ก่อเกิดสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาและสามารถนำนวัตกรรมด้านความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาโดยเฉพาะการประกันคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้

กล่าวได้ว่าการจัดการเรียนการสอนกระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา นับเป็น องค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ แม้ว่าหลักสูตรได้รับการพัฒนาตามขั้นตอนการร่างหลักสูตรอย่างดี แล้ว แต่ถ้าการจัดการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ ย่อมมีผลต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา จึงมีความ จำเป็นต้องมีการประเมินประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากการประเมินเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนา หลักสูตร กระบวนการวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กระบวนการ บริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้ได้ข้อมูลประสิทธิผล การจัดการเรียนการสอนกระบวนการวิชาการดังกล่าวนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เนื้อหา รูปแบบ และวิธีการในการจัด การเรียนการสอนที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณสมบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 60 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 29 คน ที่ได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) (นงลักษณ์ วิรัชย์, 2552; วรณี แกมเกตุ, 2555)

2. การสร้างเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ศึกษาแนวคิด เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.2 สร้างแบบประเมินประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนกระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกัน คุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ของไลเคอร์ท (Likert) ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 17 ข้อ

2.3 หาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความ สอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญใน แต่ละข้อมาหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Item-objective Congruency: IOC) พิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.6

2.4 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.88

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจคุณภาพเครื่องมือแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 29 คน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและลงรหัสในแบบรายการของแบบสอบถาม

3.2 นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์สำหรับแปลความหมายของคะแนนตามเกณฑ์ในการสรุปผล (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

ผลการวิจัย

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกระบวนวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมและรายด้าน มีดังนี้

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกระบวนวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ	กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านคุณธรรม จริยธรรม				
1.	นักศึกษานำความรู้ไปพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.34	.61	มาก
2.	นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและอ้างอิงแหล่งที่มาทุกครั้ง	4.24	.64	มาก
3.	นักศึกษาระหนักถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน	4.48	.51	มาก
รวม		4.35	.41	มาก
ด้านความรู้				
4.	นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ใฝ่รู้และติดตามความก้าวหน้าในกระบวนวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา	4.31	.71	มาก
5.	นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพครู	4.55	.57	มากที่สุด
6.	นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้สร้างสรรค์งานที่มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น	4.48	.57	มาก
7.	นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น	4.48	.57	มาก
รวม		4.46	.49	มาก

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน		
		\bar{x}	S.D.	แปลผล
ด้านทักษะทางปัญญา				
8.	นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์ ได้ตอบ อภิปราย และแสดงความคิดเห็น	4.03	.63	มาก
9.	นักศึกษาสามารถวิเคราะห์สภาพและแก้ปัญหาการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างสร้างสรรค์	4.14	.58	มาก
รวม		4.09	.54	มาก
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				
10.	นักศึกษาตรงต่อเวลาและสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน	4.34	.55	มากที่สุด
11.	นักศึกษามีสัมมาคารวะและมีมารยาทที่เหมาะสมในชั้นเรียน	4.69	.47	มากที่สุด
12.	นักศึกษามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.62	.49	มากที่สุด
13.	นักศึกษามีความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามและให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.48	.51	มาก
รวม		4.58	.35	มากที่สุด
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
14.	นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในค้นคว้าข้อมูล และนำเสนอได้	4.34	.55	มาก
15.	นักศึกษาสามารถสื่อสารทั้งในรูปแบบของการพูดการเขียน และนำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.10	.49	มาก
16.	นักศึกษานำความรู้ไปออกแบบการจัดการเรียนการสอน ในชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.31	.47	มาก
17.	นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการดำเนินงาน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	4.28	.59	มาก
รวม		4.26	.41	มาก
โดยภาพรวม		4.35	.33	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กระบวนวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านและรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับมากยกเว้นด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกระบวนวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านสรุปได้ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมและรายข้อ ได้แก่ นักศึกษานำความรู้ไปใช้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาจาก

แหล่งข้อมูลที่หลากหลายและอ้างอิงแหล่งที่มาทุกครั้ง และนักศึกษาตระหนักถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน พบว่า อยู่ในระดับมาก

2. ด้านความรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ ได้แก่ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ใฝ่รู้และติดตามความก้าวหน้าในกระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษานักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้สร้างสรรค์งานที่มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น และนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพครู พบว่า อยู่ในระดับมาก

3. ด้านทักษะทางปัญญา โดยภาพรวมและรายข้อ ได้แก่ นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์ ได้ตอบ อภิปรายและแสดงความคิดเห็น และสามารถวิเคราะห์สภาพและแก้ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า อยู่ในระดับมาก

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยภาพรวมและรายข้อ ได้แก่ นักศึกษาตรงต่อเวลาและสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน นักศึกษามีสัมมาคารวะและมีมารยาทที่เหมาะสมในชั้นเรียน และนักศึกษามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นนักศึกษามีความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามและให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น พบว่า อยู่ในระดับมาก

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมและรายข้อ ได้แก่ นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูลและนำเสนอได้ นักศึกษาสามารถสื่อสารทั้งในรูปแบบของการพูด การเขียนและนำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปออกแบบการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนักศึกษามีความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการประเมินประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนกระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกระบวนการวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า อยู่ในระดับมากโดยเฉพาะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับมากที่สุด เป็นประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้สอนกับนักศึกษา นำไปสู่ความไว้วางใจ เชื่อใจ และมีความศรัทธาต่อกัน รวมทั้งการมีความมุ่งมั่นและรับผิดชอบในการสอน ซึ่งนับเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมทำให้นักศึกษาเกิดการซึมซับและตระหนักถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ผู้สอนยังเน้นย้ำให้นักศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาที่เรียน โดยเฉพาะประเด็นการสร้างมาตรฐานคุณภาพของการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษา รูปแบบที่ใช้ในการประกันคุณภาพและการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความหมาย ประโยชน์ และกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพกับมาตรฐานทางการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติในแต่ละระดับ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินการให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานการศึกษา และนำเสนอโดยเคารพ ความความคิดเห็นและอ้างอิงแหล่งที่มาทุกครั้งในการนำผลงานของบุคคลอื่นมาใช้จึงทำให้ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมใจ เจริญพงษ์ และคณะ (2556) พบว่า ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลด้วยการจัดการเรียนรู้แนวจิตปัญญาศึกษา

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วิทยาลัย บัญชีช่วย และสภานาเนตร ไทรแจ่มจันทร์ (2561) พบว่า ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ภายหลังจากฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนตามการรับรู้ของนักเรียนพยาบาล ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ใน ระดับมาก

2. ด้านความรู้ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการชี้แนะให้นักศึกษาได้รับรู้ว่าคุณวุฒิด้านการประกัน คุณภาพการศึกษาว่าเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาไม่ว่าจะในฐานะครูผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องก็ตาม นักศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการเรียน การค้นคว้า การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซักถามประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาไปประยุกต์ใช้ประโยชน์และสร้างสรรค์งานที่มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบวิชาชีพครู รวมไปถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีการกระตุ้น ความคิดนักศึกษาเป็นระยะ ทำให้การเรียนในเนื้อหาที่จับต้องมองเห็นยากมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นอีกด้วยจึงทำให้ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ศิราณีย์ อินทรหนองไผ่ และจุฑามาศ ศชโคตร (2560) พบว่า ผลการเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลชุมชนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสุจินดา แสงอาวุธ และนพดล เจนอักษร (2559) พบว่า มาตรฐานผลเรียนรู้ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก

3. ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก การมุ่งเน้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์ ได้ตอบ อภิปราย และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุมีผล โดยให้นักศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสถานศึกษาเกี่ยวกับการ ประกันคุณภาพการศึกษา และฝึกวิธีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและการแก้ปัญหาโดยให้นักศึกษาฝึกพูดแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ มุมมองการแก้ปัญหา รวมทั้งผลที่ตามมาหลังการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะทางปัญญา การเน้นการปรับเปลี่ยนความคิดของนักศึกษาที่ไม่กล้าแสดงออกด้วยการถามนำและให้นักศึกษาได้ร่วมแสดงความคิดเห็น โดยไม่ปิดกั้นความคิดว่าผิดหรือถูก แต่ใช้การกระตุ้นให้นักศึกษาได้คิด วิเคราะห์ ถ่ายทอดความคิดเห็น และร่วมวิเคราะห์ สภาพและแก้ปัญหาไปด้วยพร้อม ๆ กัน ทำให้นักศึกษาเกิดทักษะทางปัญญาเพิ่มมากขึ้นจึงทำให้ประสิทธิภาพการจัดการ เรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ รุ่งกาญจน์ วุฒิ และคณะ (2559) พบว่า ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานในการเสริมสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาล ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อุบลวรรณ ส่งเสริม (2561) พบว่า ประสิทธิภาพของการใช้นวัตกรรมรูปแบบการเรียนการสอน ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างทักษะทางปัญญาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะ ทางปัญญาอยู่ในระดับมาก

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการ วางเงื่อนไขเพื่อสร้างพฤติกรรมความร่วมมือมารยาทที่เหมาะสมในชั้นเรียน รวมทั้งการตรงต่อเวลาและสม่ำเสมอ ในการเข้าชั้นเรียนโดยใช้แรงจูงใจทางสังคม เช่น คำชมเชยการให้คะแนนการมีส่วนร่วมเมื่อนักศึกษาปฏิบัติได้ตามเงื่อนไข ที่ได้กำหนดร่วมกัน ทำให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายตรงต่อเวลา มีสัมมาคารวะและมีมารยาท ที่เหมาะสมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน จึงทำให้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ เกียรติกำจร กุศล และคณะ (2560) พบว่า ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาลในรายวิชาภาวะผู้นำและการจัดการทางการพยาบาล ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ศิราณีย์ อินทรหนองไผ่ และศชโคตร จุฑามาศ (2560) พบว่า ผลการเรียนรู้ของตนเองตามกรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในรายวิชาปฏิบัติการ

พยาบาลชุมชน หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดนี้เนื่องจาก การให้ความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยการแสดงให้เห็นเป็นแบบอย่างในการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับกับประกันคุณภาพการศึกษาหรือตัวอย่างที่มีของการเขียนรายงานการประเมินตนเอง รวมทั้งมอบหมายงานให้นักศึกษาสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต การนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ผู้สอนใช้สถานการณ์จริงเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามาเป็นฐานในการเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลขโดยให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์และนำเสนอหลักการเกี่ยวกับการสร้างมาตรฐานคุณภาพของการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษา รูปแบบที่ใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพกับมาตรฐานทางการศึกษา และสนับสนุนให้นักศึกษานำไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริงในการปฏิบัติงานจึงทำให้ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ปวีดา โพธิ์ทอง (2559) พบว่า ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาตามรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับ ศิราณีย์ อินทรหนองไผ่ และจุฑามาศ คชโคตร (2560) พบว่า ผลการเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลชุมชน หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. การที่จะพัฒนานักศึกษาหรือผู้เรียนให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้นั้น จำเป็นต้องพัฒนาสภาพจิตใจภายในตนของนักศึกษา ก่อน ซึ่งถ้ามีจำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมจะทำให้เข้าถึงสภาพจิตใจของนักศึกษาได้ดี ส่งผลให้การเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติประสบความสำเร็จ
2. ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในข้อดีที่ควรรักษาไว้ของการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาการบริหารจัดการ การประกันคุณภาพการศึกษา คือ การสอนให้รู้จักการคิดวิเคราะห์และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานการเปิดกว้างให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในรายวิชาโดยไม่ยึดติดกับกรอบเนื้อหามากเกินไป เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้วิเคราะห์ด้วยตนเองสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้นักศึกษาเกิดความสนใจและรู้สึกมีความสุขที่ได้เรียนในสิ่งที่จับต้องมองเห็นได้ยากให้เป็นเรื่องที่สามารถเรียนรู้ เข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกระบวนวิชาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณความร่วมมือจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชา EDA 4155 การบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และได้ข้อมูลสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เนื้อหา รูปแบบ และวิธีการในการจัดการเรียนการสอน ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณสมบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติกำจร กุศล, กำไล สมรักษ์, จันทร์จรรย์ ถือทอง และธัญวลัย หองสำ. (2560). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานต่อการเสริมสร้างผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาล ในรายวิชาภาวะผู้นำและการจัดการทางการพยาบาล. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 10(3), 39-55.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ*. ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก http://www.mua.go.th/users/tqf_hed/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552.pdf.
- คุรุสภา. (2556). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556*. ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.ksp.or.th/ksp2013/content/view.php?mid=136&did=254>.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เนรมิตกิจ อินเทอร์เน็ตโปรดักส์.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2552). *วิจัยและสถิติ: คำถามชวนตอบ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- ปทุมพร เปี้ยถนอม. (2561). *เอกสารประกอบการสอน กระบวนการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา*. เอกสารอัดสำเนา, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปวีดา โพธิ์ทอง. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ และผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 6(3), 124-132.
- รวิภา บุญชูช่วย และสกวาเนตร ไทรแจ่มจันทร์. (2561). การศึกษาผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติภายหลังการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนตามการรับรู้ของนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ ชั้นปีที่ 4. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 19(2), 161-169.
- รุ่งกาญจน์ วุฒิ, สมจิตร สิทธิวงศ์ และจันทร์ธิดา ศรีกระจ่าง. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานในการเสริมสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและการขึ้นำตนเองในการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา*, 17(2), 69-80.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2555). *วิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริภรณ์ อินทรหนองไผ่ และจุฑามาศ คชโคตร. (2560). ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลชุมชน หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. *วารสารพยาบาลตำรวจ*, 9(2), 104-114.
- สมใจ เจียรพงษ์, พรณิกา ทองณรงค์, สุจินดา ศรีสุวรรณ, ปราณี แสดคง และกุสุมาลี ไชยเมือง. (2554). ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลด้วยการจัดการเรียนรู้แนวจิตปัญญาศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในรายวิชา สม.1102 ทักษะชีวิต. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 10(2), 100-112.
- สุนิดา แสงอาวุธ และนพดล เจนอักษร. (2559). มาตรฐานการเรียนรู้ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 7(1), 1-8.
- อุบลวรรณ ส่งเสริม. (2561). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างทักษะทางปัญญาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาครู. *Veridian E Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 11(2), 1363-1373.